

Colul țării în cinci săptămâni, pentru a vedea cele 27 de spectacole și opt recitaluri, propuse de teatrele pentru copii și tineret, la faza interjudețeană; la capătul călătoriei s-a conturat un amplu și colorat tablou, cu reliefuri expresive, însă și cu câteva pete de cenușiu.

În centru se disting scenele desenate cu mână sigură de cunoscuți artiști de la Craiova și Iași; *Cartea cu Apolodor* de Gellu Naum (în regia lui Horia Davi-

tate șansa de a se distinge cu *Eclipsa cea mare* de Mircea Oprea, expresivă montare științifico-fantastică. Cu vechi state de serviciu în materie, sibienii Mircea Suciu (regizor) și Phoebus Ștefănescu (scenograf) au situat agreabila și amuzanta reprezentație *Bravo Roboțel, bravo Măriuța* de Emilia Căldăraru (secția germană) în rîndul spectacolelor cu priză la public.

Aflăte, în anii trecuți, într-un con de umbră, teatrele din Pitești și Ploiești au

Teatrele pentru copii și tineret

descu și scenografia lui Eustațiu Gregorian) și *Cine-i, oare, Făt-Frumos?* de Iuliu Rațiu (realizat de Constantin Brehnescu, în dublă ipostază de regizor și scenograf, costume de Marfa Axentii) marchează un nou moment de strălucire în viața acestor două instituții. Absența de la finala precedentă, păpușarii de la Craiova și Iași, reflectînd asupra „bătăliilor pierdute”, și-au dat osteneala să apere, la această ediție, „culorile breslei”, cuceririle și specificul genului. Sprijinindu-se pe o nouă și înzestrată generație de mînuitori și interpreți, încercînd să implanteze, în structura solidă a artei păpușărești tradiționale, substanța vie a mijloacelor moderne de expresie, creatorii celor două spectacole au reușit (în stiluri și modalități diferite), cu fantezie, umor și sensibilitate, două mostre de gen, adresate, deopotrivă, copiilor și adulților.

Cu o sinceritate de-a dreptul emoționantă, veteranii Teatrului de păpuși din Tîrgu Mureș, regizorii Antál Páll și Maria Mierluc, și-au demonstrat, și de astă dată, prin montări proaspete, delicate (*Umbrela miraculoasă* de Bajor Andor și *Poveste de iarnă* de Mihai Sin) virtuozitatea profesională, știința de a armoniza, cu inventivitate și bun-gust, mijloacele de expresie ale artei lor. Revenit, după un sfert de veac, la prima și marea sa dragoste, teatrul de păpuși, Avram Mentzel, cunoscut pictor din Alba Iulia, colaborînd creator cu regizoarea Francisca Simionescu, a oferit echipei din locali-

șeit, acum, din nou, la lumină; echipele de mînuitori conduse de regizorii Aurel Anchidin și Cristian Mihalache, bine antrenate și puse în valoare de măiestria scenografilor Mihaela Dinu și Irina Borovski, au trecut vămile exigenței. Spectacolele adresate celor foarte mici — *Copiii de pe strada noastră* de Tudor Boian și *Sabia de foc* (dramatizare după Al. Mitru de Ecaterina Păun) — realizate în dulce stil clasic, s-au impus prin suflu patriotic, prin mesaj educativ, prin expresia simplă și adecvată. La rîndul lor, talentatele artiste mînuitoare Carmen Conțan și Adela Ungureanu de la Teatrul de marionete din Arad au marcat o exemplară reușită cu *Boroboăță și zmeul* de Nicolae Drăghia.

În schimb, au constituit o surpriză neplăcută montările șterse ale citorva echipe de păpușari (cele din Cluj-Napoca, Oradea, Brașov), din care fac parte cunoscuți regizori și mînuitori. Firește, talentul lor nu a fost nici de această dată cu totul absent, ci s-a arătat doar obosit, sau, poate, anesteziat de rutină. Sub conducerea tinere și ambițioase, instalate de curînd, un suflu înnoitor s-a făcut simțit, totuși, în ciuda incertitudinilor și neîmplinirilor evidente în reprezentațiile cu piese de actualitate prezentate de aceste trei colective; ceea ce ne face să credem că ele își vor găsi, în viitorul apropiat, energia necesară pentru a-și redobîndi locul frunțaș. Într-o situație similară, Teatrul „Ion Creangă” din Bucu-

rești făgăduiește, prin accente interesante sesizabile în montarea *Snoave cu măști* (refăcută după zece ani), o regenerare. Cu idei ingenioase, cu reale calități, dar și cu vizibile neajunsuri, nefinisate, au fost și spectacolele colectivelor din Timișoara și Brăila, cu frumoasa piesă a lui Victor Eftimiu, *Pui de om*.

Creatori din generația tânără au atras atenția prin experimente teatrale originale, îndrăznețe. Despre cele mai bune dintre ele (*Frumoasele pasiuni electrice* — „Tândărică“ și *Lecție de zbor și cor pentru puiul de cocor* — Constanța) s-a scris pe larg, în paginile revistei noastre, la data premierelor respective. Ambele s-au detașat prin insolit, prin atractivitatea jocului scenic; de remarcă că ambele au câștigat în strălucire pe parcursul șirului de reprezentații, prin contactul cu publicul. Și Cristian Pepino, autor al mai multor spectacole bune — printre care *Lecția de zbor...*, *Metamorfoze* după Ovidiu (Constanța) și *Sinziana și Pepelea* (Galați) —, și Irina Niculescu, (*Anotimpurile minzului, Frumoasele pasiuni...*), sînt talente certe, în creația cărora poate scăpăra oricînd sfințea harului. Această scînteie am zărit-o și în recitalurile unor tineri timișorenți: *Dacica* de Tudor Arghezi (regia, Victor Cîrcu) și *Hamlet* de Karel Čapek, susți-

nul de Maria Vlad. Tot la categoria recitalurilor s-a evidențiat, din nou, ingenuosul joc cu păpuși și baloane *Oul* (Botoșani), premiat la Gala păpușarilor din toamna trecută. O echipă de tineri minunitori de la Teatrul de animație din Bacău și-a încercat puterile tot cu dramatizarea *Sabia de foc*, oferind un spectacol convingător.

Succesele scenice ale acestor păpușari nu pot fi, desigur, desprinse de partiturile literare. Actuala ediție a înregistrat și cîteva piese bune și foarte bune, aparținînd unor clasici ai literaturii (Vasile Alecsandri, Tudor Arghezi, Victor Eftimiu), unor scriitori contemporani (Gellu Naum, Bajor Andor, Emilia Căldăraru, Iuliu Rațiu) și unor debutanți (Mircea Oprea, Eugenia Zaimu, Mihai Sin). În ansamblu, însă, recolta pieselor inspirate din actualitate, adresate teatrelor pentru copii și tineret, s-a arătat în continuare săracă, și ca orizont tematic, și mai ales ca valoare literară. Apelurile creatorilor din teatre par să fi rămas fără ecou: scriitorii continuă să ignore această oerintă a politicii noastre teatrale. Dramatizările și scenariile scrise de păpușari sînt doar pretexte de spectacol, nu pot umple golul care persistă în acest sector al literaturii dramatice. Piese pentru cei mici și pentru tineri, premiate la diferite concursuri, nu s-au dovedit nici ele prea grozave. Ce e de făcut ?

Valeria DUCEA

NOTE

Restituiri

Publicistica lui Sică Alexandrescu, risipită prin periodicele cîtorva decenii, a fost antologată de Margareta Andreescu sub titlul *Un drum în teatru* (colecția „Masca“, Ed. Eminescu). Sînt, în marea lor majoritate, impresii fugare, observații ironice, sfa-

turi și îndemnuri. Le-ar fi stat mai bine — în nota lor de ocazional — argheziana emblemă „de prin răsplintii“, căci „drumul“ fascinantul regizor și animator a fost reconstituit, literar, în savuroasele sale memorii: *Un comediant și o fată de familie*, *Povestiri*, *General la patru ani*, *Tovarășul meu de drum*, *tutunul*, *Cu teatrul românesc peste hotare*. Dar, și așa, răzlețe, articolele exprimă o pasiune greu de egalat pentru scenă, parcă demonstrînd cum

trebuie să se scrie despre teatru, măsura vorbei, seninătatea judecării.

Inițiativa editorială e deci întru totul binevenită (deși, pe alocuri, sînt nejustificate omisiuni în text; omisiuni chiar la articolele tipărite în... „Teatrul“ !)

Un substanțial grupaj de texte „Sică Alexandrescu văzut de...“ întregiște imaginea unui om despre care mai avem multe de spus.

I.N.